

تجلی عظمت قرآن در صحیفه سجادیه

مؤلف:

نرگس میرزاده

(کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث)

دبیر معارف اسلامی آموزش و پرورش و مدرس دانشگاه فرهنگیان،

پردیس فاطمة الزهراء بندر عباس

ناشر: راشدین
Rashadin Publication

سرشناسه : میرزاده، نرگس، ۱۳۵۳-
عنوان و نام پدیدآور : تجلی عظمت قرآن در صحیفه سجادیه/ مولف نرگس میرزاده
مشخصات نشر : تهران : راشدین، ۱۳۹۲.
مشخصات طاهری : ۹۱ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۱-۰۴۱-۵
وضعیت فهرست نویسی : فیا
یادداشت : کتابنامه
موضوع : قرآن- صحیفه سجادیه
موضوع : حنیفه‌های قرآنی صحیفه سجادیه
رده بندی کنگره : BP۲۵۴/۲۴۹۲۱ دم ۵۴ح/
رده بندی دیویی : ۶۵/۲۷
شماره کتابشناسی ملی : ۳۴۳۵۷۵۳

ناشر راشدین

■ انتشارات راشدین

■ عنوان کتاب: تجلی عظمت قرآن در صحیفه سجادیه

■ مولف: نرگس میرزاده

■ نظارت کیفی: راهب عارفی

■ نظارت فنی: محمد معین عارفی

■ صفحه آرای: افسانه حسن بیگی

■ چاپ و صحافی: ازل

■ نوبت چاپ: اول-۱۳۹۳

■ شمارگان: ۱۰۰۰

■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۱-۰۴۱-۵

■ قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

■ نشانی: میدان انقلاب - کارگر شمالی - کوچه رستم - پ ۲۰ - واحد ۷

■ تلفن / شماره: ۶۶۴۹۲۶۹۴ - ۶۶۴۰۸۲۲۴

www.rashedin.com

Email: rashed1829@yahoo.com

■ پایگاه اینترنتی:

■ پست الکترونیک:

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۶	پیشگفتار
۷	مقدمه
۱۱	فصل اول: مباحث مقدماتی
۱۲	گفتار اول
۱۲	انس با قرآن
۱۳	مراتب انس با قرآن
۱۸	گفتار دوم اهمیت و ضرورت شناخت قرآن
۲۰	تدبیر در آیات الهی
۲۲	قرآن در صحیفه سجادیه
۲۵	اقسام شناخت قرآن
۲۵	دلایل بی نیازی قرآن از شناخت سندی
۲۹	فصل دوم: اوصاف و عناوین قرآن در صحیفه سجادیه
۳۰	اوصاف و عناوین قرآن در صحیفه سجادیه
۳۰	اول. عناوین کلی بیانگر معنای جنسی (عناوین مشیر)
۳۸	تفصیل و مفصل
۴۸	هفتم عناوین بیانگر غفلت زدا و زمینه ساز بودن قرآن نسبت به پذیرش حق
۴۹	هشتم عناوین بیانگر برانگیزنده بودن قرآن
۵۱	نهم عنوان بیانگر شفا بودن قرآن برای امراض باطنی
۵۲	دهم عناوین بیانگر روشنگری قرآن نسبت به همه ی مراحل کمال یا ابعاد انسان
۵۵	فصل سوم: ویژگیهای قرآن کریم در صحیفه سجادیه
۵۶	اول اعجاز قرآن (مانند ناپذیری)
۶۱	دوم مصونیت از هر گونه خطا و اشتباه (تحریف ناپذیری)
۶۳	سوم پیوند قرآن و عترت
۶۷	چهارم انحصار فهم ظرایف قرآن به اهل بیت (ع) و خواص
۷۰	پنجم عدم کفایت قرائت قرآن بدون عمل به آن

فصل چهارم: آثار عمل به قرآن در صحیفه سجادیه ۷۳

اول ابهام زدایی و نجات انسان از دو راهی ها در سایه پیروی از قرآن ... ۷۴

سخن پایانی ۸۳

پیشنهادهای ۸۵

منابع ۸۷

www.ketab.ir

پیشگفتار

صحیفه سجادیه یکی از آثار بزرگ امامت بوده و اولین سند مکتوب شیعه است. از نظر محتوا و ساختار و درون مایه رابطه ای عمیق میان صحیفه سجادیه و قرآن کریم وجود دارد؛ آن را "أخت القرآن" نامیده اند. و همچنین به انجیل اهل بیت و زیور آل محمد (ص) مشهور است. این کتاب سرشار از نکات پر بار و ارزشمند و در حقیقت راهنمای انسان ساز است. این کتاب به قرآن کریم که منشأ و اساس دین مبین اسلام است، توجه ویژه ای داشته و دعای چهل و دوم خود را به قرآن کریم اختصاص داده و اوصاف و ویژگی های متعددی را برای قرآن برشمرده، اوصافی که در خود قرآن نیز به آنها اشاره شده است.

در سیره ائمه از جمله امام سجّاد (ع) که به عنوان یکی از رهبران دینی-سیاسی مسلمانان است، چنداصل اساسی وجود دارد که به اندیشه و تفکرات ایشان قوام بخشیده و عامل توسعه علمی-فرهنگی جامعه ی اسلامی است. یکی از این اصول که در این کتاب به آن پرداخته شده است اصل ضرورت توجه و تمسک و عمل به قرآن است.

از مهم ترین نتایج این پژوهش این نکته است که امام سجّاد (ع) برای پرداختن به این اصل مهم معرفی عظمت قرآن کریم را محور کار خود قرار داده، و توانسته با توجه به شرایط خفقان عصر حاکمان بنی امیه، به شیوه غیرمستقیم و از طریق دعا، به راهنمایی مردم و تربیت شاگردان برجسته ای بپردازد تا این راه را ادامه دهند.

"قد جاءكم من الله نور و كتاب مبين"

به راستی که از جانب خداوند،

نور و کتابی روشنگر به سوی شما آمده است.

(سوره مائده، آیه ۱۵)

قرآن به مثابه آینه غبار ناگرفته آسمان، چشمه‌ی جوشان و بی‌بدیل الهی و گنجینه محفوظ راز و رمز خلقت سرشار از معرفت است و اهل قرآن همواره سیراب از جرعه‌های زلال عالم معنا، و شاگردان و پیروان مکتب قرآن مفتخر به داشتن باصفاترین آینه‌های معنویت اند، آینه‌هایی که چون نوری مسیر پر تلاطم و ظلمت‌کده زندگی را روشنایی می‌بخشد و چشمان بسته انسان را می‌گشاید و او را از خواب غفلت بیدار می‌کنند. در وصف عظمت قرآن همین بس که قرآن کریم مهم‌ترین و بزرگترین کتاب انسان ساز است و در برگیرنده راه رسیدن به سعادت و کمال است.

قرآن کریم تنها کتاب آسمانی است که بی‌هیچ نقصان و زیادتی در زمین باقی مانده است و آیاتش چونان ستارگان آسمان، اهل زمین را به راه‌های صلح و امنیت و سعادت راهنمایی می‌کند. این چراغ الهی، به حق، بیش‌ترین نگاه‌ها را به خود جلب کرده، روشنی بخش ذهن و روان اهل حقیقت شده است.

قرآن کریم راهنمای زندگی انسان هاست و مردم را به استوارترین راه ها هدایت می کند. خداوند، در این کتاب با ما سخن گفته و مردم را مخاطب قرار داده است.

فهم و شناخت قرآن، بیان آثار عمل به قرآن از جمله فعالیت های اساسی است که در حیات فردی و جمعی انسان، تأثیری انکار ناپذیر دارد.

اهمیت توجه به قرآن، درک عظمت قرآن و شناخت جایگاه قرآن از اهم اموری است که پیشینه زمانی آن برمی گردد به زمان نزول قرآن و همواره مورد توجه و تأکید رسول خدا (ص) و ائمه بزرگوار علیهم السلام و اصحاب و یاران ایشان بوده و هست. و در طی سالیان و قرون متمادی دانشمندان و محققان مذاهب اسلامی به آن پرداخته و اهمیت و ضرورت فهم و شناخت قرآن را متذکر شده و بر توجه و عمل به آن تأکید و ترغیب نموده اند.

صحیفه سجادیه یکی از آثار گرانسنگ امامت و اولین سند مکتوب شیعه است که ارتباط عمیقی با قرآن کریم دارد و به درستی آن را "أخت القرآن" نامیده اند.

قرآن کریم جایگاه بسیار اساسی و بنیادین و بالایی در صحیفه ی سجادیه و اندیشه ی امام سجاد (ع) دارد. در دیدگاه امام سجاد (ع) شناخت قرآن، کشف مقاصد قرآن و عمل به قرآن مفهومی بسیار وسیع و گسترده دارد که از جایگاه عظیم و اهمیت آن در بین مسلمانان و تأثیری که در زندگی مردم و راهنمایی و هدایت بشر به سوی کمال و تشخیص حق از باطل دارد، سرچشمه می گیرد.

کشف رمز و قدرت معجزه آسای عظمت قرآن کریم و تاکید بر توجه به آن از ارکان اساسی و محور خط مشی عملی آن امام بزرگوار (ع) بود. حضرت امام سجاده (ع) در موقعیت های مختلف و مکرر و به ویژه در دعای چهل و دوم صحیفه ی سجاده بر ضرورت شناخت، درک معنا و مقاصد و مفاهیم و نیز عمل به قرآن بسیار تاکید نموده اند.

اهمیت بحث برمی گردد به اهمیت و ضرورت شناخت اوصاف و عناوین قرآن، عمل به قرآن، تمسک به قرآن و نقش اندیشه ی امام سجاده (ع) در تداوم اسلام و نقشی که بین مذاهب اسلامی ایفا کردند.

از آنجا که در این کتاب کوشش شده است که عظمت قرآن و نقش رفیع آن در اندیشه امام سجاده (ع) در صحیفه سجاده به تصویر کشیده شود. مجموع مطالب در چهار بخش سامان یافته اند.

در بخش نخست کتاب انس با قرآن، اهمیت و ضرورت شناخت قرآن و اقسام شناخت قرآن بحث شده است.

در بخش دوم اوصاف و عناوین قرآن در صحیفه سجاده بیان شده است.

بخش سوم کتاب که در موضوع ویژگی های قرآن تنظیم گشته، از اعجاز و تحریف ناپذیری و پیوند قرآن و عترت، انحصار فهم ظرایف قرآن به اهل بیت و عدم کفایت قرائت قرآن بدون عمل به آن سخن گفته شده است.

و بخش پایانی کتاب به آثار عمل به قرآن در صحیفه سجاده اختصاص دارد.